

Dosarul nr.2rac-133/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, judecător: C. Albu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: I. Secieru, V. Mihaila, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de CP „Modulatio”, reprezentată de administratorul Tatiana Cojocari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Veronica Pascal, în interesele Primăriei Zîmbreni, rl Ialoveni, către CP „Modulatio”, intervenienți accesorii Mereacre Ludmila, Leu Angela și Leu Iurie, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul CP „Modulatio”, a fost admis apelul declarat de Primăria Zîmbreni, rl Ialoveni și casată hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 06 decembrie 2016, Primăria s. Zîmbreni, rl Ialoveni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei de Producție „Modulatio” cu privire la încasarea datoriei rezultate din contractul de arendă a terenurilor în sumă de 119 982,44 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 31 195,43 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că din anul 2004, Cooperativa de Producție „Modulatio” deține în arendă terenuri aferente construcției, ce se află în proprietatea primăriei și pentru fiecare an este încheiat contract de arendă, astfel, la 01.10.2014, a fost încheiat un contract de arendă pe un termen total de 3 ani.

Potrivit contractului, prețul pentru arendă constituia suma de 9050,32 de lei anual, care urma a fi achitată cel mult până la data de 01 decembrie a fiecărui an, iar pentru anii 2015-2016 prețul a fost majorat până la 13682,39 de lei, însă pârâta a refuzat să semneze acordul adițional privind majorarea plății și continua să folosească terenul.

Conform prețului normativ al pământului, plata de arendă constituie 2% anual și respectiv, pentru perioada anilor 2004-2013, datoria este formată din suma de 90433,70 de lei, iar pentru anii 2014-2016 constituie suma de 119 982,44 de lei,

dintre care la data de 28 noiembrie 2016 în contul datoriei pârâtul a achitat suma de 2700 de lei.

La 21 august 2013, a fost adoptată Decizia Consiliului local Zîmbreni nr. 6/04, prin care pârâta a fost obligată să achite plățile de arendă anuale în mărime de 9598,82 de lei, decizia fiindu-i adusă la cunoștință sub semnătură.

Prin cererea prealabilă, recepționată de Cooperativa de Producție „Modulatio” la 26 octombrie 2016, s-a solicitat achitarea restanței la plata arende, în sumă de 106300,05 de lei, în termen de 10 zile, la care reclamanta a primit refuz prin răspunsul din 03 noiembrie 2016.

Concomitent, reclamanta solicită și încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 31195,43 de lei.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat datoria pentru anii 2014-2016 în sumă de 27150,96 de lei, și în beneficiul statului s-a dispus încasarea taxei de stat în sumă de 814,52 de lei (f.d.32, 41-43).

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 05 iunie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea înaintată de Primăria s. Zîmbreni, rl Ialoveni împotriva Cooperativei de Producție „Modulatio” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 92831,48 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 31195,43 de lei.

Prin decizia din 18 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 13 aprilie 2017 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 05 iunie 2017, restituind pricina spre rejudecare în prima instanță în Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, în alt complet de judecată (f.d.76-83).

La 19 aprilie 2019, reprezentantul reclamantei, avocatul Veronica Pascal, și-a concretizat cerințele acțiunii, solicitând încasarea de la Cooperativa de Producție „Modulațio”, intervenienți accesorii Mereacre Ludmila, Leu Iurie și Leu Angela, pentru perioada 2004-01.05.2018, a sumei de 120137,89 de lei cu titlu de plăți de arendă a terenului aferent, a sumei de 19 683 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere și a cheltuielilor de judecată (f.d.90-91).

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni nr.2c-8/18 din 05.06.2018, au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii cet. Mereacre Ludmila, Leu Iurie și Leu Angela (f.d.113- 114).

Prin hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea civilă s-a admis parțial și încasat de la CP „Modulatio”, în beneficiul Primăriei Zîmbreni, r-nul Ialoveni, suma de 34920,75 de lei, dintre care: cu titlu de datorie – suma de 19885,75 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere – suma de 5035 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică – suma de 10000 de lei.

Pretenția ce ține de încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere în partea de suma restantă în mărime de 112200,14 de lei, s-a respins în temeiul expirării termenului prescripției extinctive, iar pretenția ce ține de încasarea cheltuielilor de asistență juridică în partea sumei restante în mărime de 3000 de lei, s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la CP „Modulatio”, în contul statului taxa de stat în sumă de 1047,62 de lei (f.d.155, 166-191).

La 14 iunie 2019, CP „Modulatio”, reprezentată de administratorul Tatiana Cojocari, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 17 iunie 2019, avocatul Veronica Pascal, acționând în interesele Primăriei s. Zîmbreni, rl Ialoveni, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de avocatul Veronica Pascal, în interesele Primăriei s. Zîmbreni, rl Ialoveni, s-a casat hotărârea primei instanțe și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis parțial acțiunea Primăriei Zîmbreni, rl Ialoveni.

Se încasat de la CP „Modulațio” în beneficiul Primăriei Zîmbreni, rl Ialoveni datoria în valoare de 117437,89 de lei (o sută șaptesprezece mii patru sute treizeci și șapte lei 89 bani) și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 10000 (zece mii) de lei.

În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Se încasat de la CP „Modulatio” în bugetul de stat taxa de stat în sumă de 3523 (trei mii cinci sute douăzeci și trei) de lei.

S-a respins cererea de apel depusă de CP „Modulatio”.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii, astfel dispunând încasarea de la CP „Modulatio”, în beneficiul Primăriei Zîmbreni, rl Ialoveni, suma de 34 920,75 de lei, dintre care: cu titlu de datorie – suma de 19 885,75 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere – suma de 5035 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică – suma de 10000 de lei. Pretenția ce ține de încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere, în partea de sumă restantă în mărime de 112200,14 de lei, s-a respins în temeiul expirării termenului prescripției extinctive, iar pretenția ce ține de încasarea cheltuielilor de asistență juridică în partea de sumă restantă în mărime de 3000 de lei, s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la CP „Modulatio”, în contul statului taxa de stat în sumă de 1047,62 de lei (f.d.155, 166-191).

Instanța de apel a considerat neîntemeiată concluzia primei instanțe privind aplicarea prevederilor art. 267 Cod civil, întrucât art.271 Cod civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019) stipulează expres că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extintivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Din înscrisurile anexate, Colegiul a indicat că, CP„Modulatio” pe parcursul judecării cauzei în fond nu a invocat faptul, precum că acțiunea înaintată de Primăria sat. Zîmbreni, rl Ialoveni, este prescrisă, prin urmare, în speță, nejustificat au fost aplicate prevederile art.267 Cod civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019). Or, mențiunea administratorului Cojocarui Tatiana în răspunsul la somația Primăriei s. Zîmbreni, rl Ialoveni (f.d.11) nu corespunde prevederilor art.271 Cod civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019). Mai mult decât atât, nici la rejudecarea cauzei în fond nu a fost invocat termenul de prescripție.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că, deși, instanța a conchis că acțiunea este prescrisă, nejustificat nu a ținut cont de faptul că arendașul CP „Modulatio” a achitat

arendatorului Primăria s. Zîmbreni, rl Ialoveni suma de 2700 de lei la data de 28.11.2014, pentru arenda terenurilor cu altă destinație decât cea agricolă, fapt confirmat prin certificatul nr.223 din 07.06.2016 (f.d.13), de unde se deduce că a fost întrerupt termenul de prescripție.

Din aceste considerente, analizând situația constată în speță prin prisma normelor legale aplicabile la caz, instanța de apel a concluzionat că, CP „Modulatio” nu și-a executat obligațiile asumate contractual, și anume, cele de a achita plata arendeii în termenul și în modul stabilit de părți în contract, și în mod sistematic a încălcat termenul de achitare a plății pentru arendă, astfel că urmează a fi admisă parțial cererea Primăriei Zîmbreni, rl Ialoveni și a se încasa din contul CP „Modulatio” în beneficiul Primăriei Zîmbreni, rl Ialoveni datoria în valoare de 117 437,89 de lei.

Cu referire la pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 19683 de lei, Colegiul a conchis că prima instanță neîntemeiat a concluzionat în privința admiterii parțiale, or, această pretenție este neîntemeiată.

Referitor la argumentul apelantei CP „Modulatio”, precum că nu ar fi încheiat sau modificat prin anexă la contractul de arendă, iar semnătura aplicată nu îi aparține, instanța de apel a indicat că, Cojocaru Tatiana nu a solicitat numirea unei expertize judiciare în acest sens, or, art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În concluzie, Colegiul civil a accentuat că motivele invocate de CP „Modulatio” în cererea de apel înaintată nu și-au găsit confirmare, nu cuprinde argumente plauzibile sau dovezi noi, ceea ce denotă caracterul formal și pur declarativ al acestora.

Urmare a constatărilor detaliate supra, vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul a concluzionat că, argumentele expuse de către avocatul Veronica Pascal, în interesele Primăriei Zîmbreni, rl Ialoveni în cererea de apel sunt fondate, în același timp constatând cert că instanța de fond a soluționat eronat cauza, în raport cu aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind neîntemeiată.

Din considerentele menționate, statuând faptul că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecării, în consecință a admis erori în aprecierea probatoriului administrat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a concluzionat despre necesitatea admiterii apelului declarat de avocatul Veronica Pascal, în interesele Primăriei Zîmbreni, rl Ialoveni și casării hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

La 04.05.2020, CP „Modulatio”, reprezentată de administratorul Tatiana Cojocari, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, aceasta este una ilegală, lipsită de orice temei juridic și urmează a fi anulată.

Astfel, a solicitat admisibilitatea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel în dosarul nr. 2ac-790/2019 din 25.02.2020 și a hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, emisă la 16 mai 2019, în cadrul cauzei civile nr. 2c-8/18, cu pronunțarea unei noi hotărâri, privind respingerea în totalitate a cerințelor invocate de către reclamant, ca fiind neîntemeiate și lipsite de suport legal.

La 18.06.2020, avocatul Veronica Pascal, în interesele Primăriei și Consiliului local Zîmbreni, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul declarat să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 25 februarie 2020 și comunicată participanților la proces la 26 martie 2020 (f. d. 213), iar recursul a fost declarat la 04 mai 2020. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de CP „Modulatio”, reprezentată de administratorul Tatiana Cojocari, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de CP „Modulatio”, reprezentată de administratorul Tatiana Cojocari, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a

deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către CP „Modulatio”, reprezentată de administratorul Tatiana Cojocari.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către CP „Modulatio”, reprezentată de administratorul Tatiana Cojocari.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru